

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: Aleš Vomáčka
Název práce: Opinion instability / Postojová nestabilita
Autor posudku: Lukáš Linek
Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Základní charakteristika práce.

Diplomová práce představuje vybrané teorie, které vysvětlují postojovou ne/stabilitu, diskutuje teoretické a metodologické problémy při měření stability postojů a na příkladech z českého a britského prostředí dokumentuje některá svá tvrzení.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Autor formuloval tři cíle práce: Existuje ne/stabilita postojů? Jak silná tato nestabilita je? Jaké jsou důvody této nestability? Práce postupně na tyto otázky odpovídá.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Práce má specifickou strukturu, která se odvíjí od výše zmíněných tří otázek. Na ně autor chce postupně odpovídat. To se odráží v neortodoxní struktuře práce. Například základní modely, které vysvětlují ne/stabilitu postojů jsou představeny až ve 4. kapitole. Naopak data jsou představena již v úvodní první kapitole a od kapitoly 2 jsou průběžně používána. Celková struktura práce je nevyvážená. Tradiční postup (problém – teorie – (hypotézy) – analýzy) by mohl přinést robustnější zjištění.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Práce má specifickou strukturu. Musím říct, že ne úplně vhodnou (viz výše).

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Práce má specifickou strukturu (viz výše). Přistoupí-li člověk na odlišnou logiku výstavby textu, tak je práce logicky poskládaná. Na druhou stranu, když autor ve druhé kapitole diskutuje otázku existence postojové ne/stability, málokdo očekává, že představení Conversova black-and-white modelu a Zallerovy teorie odpovídání na otázky bude až v kapitole 4.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Téma diplomové práce je důležité. Autor projevilsolidní znalost literatury k tématu. Málokdy se člověk setká se zevrubnou znalostí Conversova The Nature of Belief Systems (1964). Na druhou stranu jsem postrádal diskuzi jeho pozdějšího textu Attitudes and Non-attitudes: Continuation of a dialogue (1970). Stejně tak diskuze Achenova textu z roku 1975 nebyla dostatečná.

Určitě bych mezi postojovou ne/stabilitu neřadil otázku vazeb mezi postoji. Jedná se sice o související téma, ale téma, které vlastně postrádá časovou osu: vazby jsou vlastně korelace mezi postoji v daném čase/době sběru dat. Jak správně autor píše, ke stabilitě mohou přispívat. Ale stabilitu postojů netvoří. Jedná se o úplně jiný koncept.

Za velkou škodu pokládám fakt, že autor málo diskutoval problém heterogenity veřejnosti a témat/obsahu postojů ve vztahu ke stabilitě postojů. Nestabilita postojů se proměňuje s tím, u jakých lidí a u jakých témat jí zkoumáme.

Každopádně ale vzhled autora do problematiky je nadprůměrný.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Autor v průběhu diplomové práce na několika místech dokládá svá tvrzení analýzami. Nemám k nim žádných zásadních připomínek. Vše je provedeno adekvátně. Prezentace úsporná v tom nejlepší slova smyslu: bez zbytečných kudrlinek, přímo k tématu.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Autor práce zjistil, že postoje jsou nestabilní, že úroveň nestability je variabilní a že jí lze vysvětlit vnitřními (motivace, zdroje) a vnějšími faktory (kontext v co nejširším smyslu). V tomto smyslu výzkumné otázky zodpovězeny, cíle práce splněny.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

V pořádku.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

V pořádku. Dovedu si představit mnohem větší využití použitého datového souboru Agenda setting study 2014. Součástí tohoto datového souboru je řada proměnných, které lze využít pro testování některých vysvětlení postojové nestability. Navíc dotazník tohoto výzkumu obsahoval otevřené otázky na úvahy k tématu radaru, které umožňují testovat některé axiomy Zallerovy teorie odpovídání na otázky v dotazníkových šetřeních.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Positivně hodnotím použití angličtiny. Na druhou stranu v některých částech nebyla práce úplně nejčtivější, někdy chyběla slovesa apod,

Další poznámky

Žádné.

Celkové hodnocení práce

Práci hodnotím celkově pozitivně. Vzhledem k nestandardní struktuře práce navrhuji hodnocení velmi dobře.

Otázky a náměty k obhajobě

Na straně 9 a 21 autor explicitně vyjadřuje, že za postojovou nestabilitu považuje i situace, kdy člověk nemá tzv. vazby mezi postoji v jednom časovém okamžiku. V zásadě se jedná o otázku korelace mezi různými druhy postojů v dané společnosti, zastávání ideově konzistentních ideologií. Může autor vysvětlit toto rozhodnutí? Proč zaměřovat nestabilitu postojů v čase za nízkou míru (ideologického) propojení mezi postoji?

Achenova (1975) kritika Conversova textu byla zdrcující, ale... Jaké chyby udělal Achen ve svém textu a analýze? Především ve vztahu k náhodnosti chyby měření?

Datum:

Podpis: